

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2603
Konu : Soru Önergeleri

7/6614 7/6613
7/6615
7/6616
7/6617
7/6618
6-K-162
13 Haziran 2012
.../05/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/05/2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-65489 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/6613, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/6614, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/6615, 7/6616 ve 7/6617, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/6618 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/6613 (2 Sayfa)
- 2- Görüş 7/6614 (2 Sayfa)
- 3- Görüş 7/6615 (2 Sayfa)
- 4- Görüş 7/6616 (3 Sayfa)
- 5- Görüş 7/6617 (2 Sayfa)
- 6- Görüş 7/6618 (3 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ahmet Duran BULUT
Balıkesir Milletvekili
Esas No : 7/6618

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2012 yılı desteklemeleri geçtiğimiz günlerde Bakanlığın internet sayfasında, geçen yıla göre yaklaşık olarak 2 ay gecikmeyle açıklanmıştır.

Açıklanan destekler incelendiğinde; Hayvancılık destekleri kapsamında yem bitkileri desteğinde hiçbir artış yapılmamıştır. Hayvancılık yapanların en önemli sorunu yem fiyatındaki artıştır. Hayvan başına yapılan ödemede ise, üreticilerin büyük bölümünün yararlandığı sığır desteğinde artış yapılmazken, çok az sayıda üreticiyi ilgilendiren manda başına destekte 50 liralık artış yapılmıştır. Daha açık anlatımla yaklaşık 12 milyon sığırdan geçen yıla göre hayvan başı destekte artış yapılmamış ancak 80 binin üzerindeki mandaya manda başına 50 liralık artış yapılmıştır.

Manda ve küçükbaş hayvan sütüne litre başına 15 kuruşluk prim desteği açıklanırken, inek sütünün primi henüz açıklanmamıştır.

Tarım desteklerinin en önemli kalemi olarak adlandırılan fark Ödemeleri (prim) desteğinde de ciddi hiçbir artış yapılmamıştır. Soya, kanola, dane mısır, aspir, zeytinyağı, buğday, çeltik, kuru fasulye, nohut, mercimek ve çay destekleme primlerinde geçen yıla göre hiçbir artış yapılmadı. Yağlık ayçiçeği, arpa, yulaf, çavdar, tritikale destekleme primi sadece 1 kuruş artırılırken pamuk priminde ise 4 kuruşluk artış yapıldı. En az 1 liralık prim bekleyen zeytinyağı üreticilerimiz ise 60 kuruş bekleyen pamuk üreticileri hayal kırıklığı yaşamaktadır.

Bakanlık tarafından açıklanan desteklerin, geçmiş yıllarda olduğu gibi herhangi bir amaca yönelik olmadığı da ortadadır.

SORU 1) Bakanlık tarafından açıklanan destekler bütçe için ayrılan payın dağıtımı şeklinde mi yapılmıştır?

SORU 2) Bu desteklerle ve bu anlayışla desteklerin üretimi yönlendirici bir etki yaratmasını bekliyor musunuz?

CEVAP 1-2) Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesi ve üretimin artırılması amacıyla önemli destekler sağlanmıştır. Bu kapsamda tarımsal destekler; verimlilik, kalite, sağlık ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde, pazar ihtiyacı göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiş ve daha etkin hâle getirilmiştir. Bu çerçevede 2003 yılından sonra 52 yeni destek uygulaması başlatılmıştır. Çiftçimize nakit olarak verilen tarımsal destek miktarı önemli oranda artırılmıştır. 2002 yılında 1 Milyar 868 Milyon TL olan toplam tarımsal destekler, 2011 yılında 7,1 Milyar TL'ye ulaşmıştır. 2003-2011 döneminde tarım sektörüne Bakanlığımız cari transfer bütçesinden karşılıksız ve nakit olarak verilen tarımsal destek miktarı toplamda 43 Milyar TL'yi aşmıştır. 2012 yılı ürünleri için ise yaklaşık 7,6 Milyar TL tarımsal destek ödenmesi planlanmıştır.

Destekleme miktarları, ayrılan bütçe çerçevesinde; girdi maliyetleri ve arz açığı olan ürünler dikkate alınarak ürün bazında 5488 sayılı Tarım Kanunu'na göre yetkilendirilen Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından belirlenmektedir.

Söz konusu desteklemeler ülkemiz için stratejik ürün olan yağlı tohumlu bitkiler, hububat ürünleri ve baklagillerin üretiminin havzalara göre planlanarak yönlendirilmesi ve üretimin teşvik edilmesi yanında, ürün kalitesinin artırılması, üretimin ve üreticinin kayıt altına alınması, üretim maliyetlerinin düşürülmesi, üreticilerin gelir seviyelerinin yükseltilmesi, ileriye yönelik projeksiyonların yapılması, tarımsal sanayiye hammadde temini ve ürünlerin uluslararası rekabet gücünün artırılması amacıyla yürütülmektedir.

Bakanlığımızca sağlanan destekler ile gerek bitkisel, gerekse hayvansal üretimde önemli artışlar gerçekleşmiştir.

Bu kapsamda bitkisel üretimde 2002-2011 döneminde; mısır üretimi %100, çelik üretimi %150, yağlı tohumlu bitkilerin üretimi %61, toplam tahıl üretimi %14,2, toplam meyve üretimi %29, toplam sebze üretimi %6,4 oranında artmıştır. Tarımsal alanda aynı dönemde bir değişim olmadığı göz önüne alındığında bu gelişimin sağlanan destekler ve bunların verime olan olumlu etkisinden kaynaklandığı görülecektir.

Hayvancılıkta ise aynı dönemde; süt üretimi %79, kırmızı et üretimi %85, tavuk eti üretimi %131, bal üretimi %27 oranında artmıştır. Hayvancılıkta da verimde önemli artışlar sağlanmış ve bu artışlar üretimi olumlu yönde etkilemiştir.

Bu gelişmeler sonucunda ülkemizin Tarımsal GSYİH'sı 2002-2011 döneminde %165 artarak 2011 yılında 62,7 Milyar dolara ulaşmıştır.

SORU 3) İnek sütünün primi ne oranda olacaktır? Bu primi ne zaman açıklamayı düşünüyorsunuz?

SORU 4) Üreticilerin büyük bölümünün yararlandığı sığır desteğinde artış yapılmazken, çok az sayıda üreticiyi ilgilendiren manda başına destekte artış yapılmasının sebebi nedir?

CEVAP 3-4) Bakanlığımızca hayvancılık desteklemelerinde küresel dünya gerçekleri ve öncelikleri dikkate alınmış ve sektöre ciddi kaynaklar aktarılmıştır. Bakanlığımızca, hayvancılık desteklerinin tarımsal destekler içerisindeki payı önemli seviyede artırılmıştır. 2002 yılında tarımsal destek bütçesi içerisinde hayvancılığın payı %4,4 iken, 2011 yılında %26'ya çıkarılmıştır. 2012 yılında ise bu oranın %28'e ulaşması planlanmaktadır. Aynı şekilde hayvancılıkta destek kalemi sayısı 2002 yılında sadece 4 iken, 2011 yılında 27'e çıkarılmıştır.

Hayvancılık destekleri, 2011 yılında 2002 yılına oranla rekor artış göstererek 20 kattan fazla artmıştır. Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL destek ödenmiş iken, 2011 yılında 1 Milyar 726 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır. 2012 yılı başvuruları için ise 2,1 Milyar TL hayvancılık desteği ödemesi planlanmaktadır.

Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta çeşitli konularda 2000'li yıllarda başlamış olan hayvancılık desteklemeleri 2012/3106 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile devam ettirilmektedir. Söz konusu kararname kapsamında 2012 yılı için çiğ süt desteği küçükbaş ve manda sütüne 0,15 TL/lit olarak belirlenmiştir. İnek sütüne ise piyasada oluşan süt fiyatları ve

günün koşulları göz önüne alınarak Bakanlığımızca belirlenen birim miktarda destekleme ödemesi yapılacaktır.

2011 yılında anaç sığırlara 225 TL, anaç mandaya 300 TL ve bunların soykütüğüne kayıtlı olmaları halinde 50 TL, suni tohumlamadan doğan buzağıya 75 TL, suni tohumlamadan doğan çevirme melezine 150 TL, anaç koyun keçiye ise 15 TL destek verilmiştir.

2012 yılı için hayvan başına; sütçü kombine ırklar ve melezleri ile etçi ırkların melezleri anaç sığra 225 TL, etçi ırklar anaç sığra 350 TL, anaç mandaya 350 TL, sütçü ve kombine ırklar ve melezleri ve anaç sığır, eğer soy kütüğüne kayıtlı ise ilave 60 TL, suni tohumlamadan ve etçi ırklardan doğan buzağıya 75 TL, döl kontrolü projesi kapsamındaki suni tohumlamadan doğan buzağıya ilave 25 TL, suni tohumlamadan doğan çevirme melezine ilave 75 TL, anaç koyun-keçiye 18 TL destek verilecektir. Anaç manda desteklemesi 2011 yılında 300 TL iken 2012 yılı için 350 TL olarak öngörülmüştür.

SORU 5) Tarım desteklerinin en önemli kalemi olarak adlandırılan fark ödemeleri (prim) desteğinde de ciddi oranlarda artış yapılmamıştır. Bu oranların yeniden değerlendirilerek artırılması konusunda çalışmalarınız olacak mıdır?

SORU 6) En az 1 liralık prim bekleyen zeytinyağı üreticilerimize bu yıl 50 kuruşluk prim verilmektedir. Bu oran 2011 yılı destekleri ile aynıdır. Zeytinyağı üreticilerimiz bu oranda yapılan destekle hayal kırıklığı yaşamışlardır. Zeytinyağına verilecek olan desteğin artırılmasını düşünüyor musunuz?

SORU 7) Hayvancılık yapanların en önemli sorunu yem fiyatındaki artıştır. Bu yıl yem bitkileri desteğinde hiçbir artış yapılmamıştır. Yem bitkileri desteğinin yeniden değerlendirilerek bu oranlarının artırılmasını düşünüyor musunuz?

CEVAP 5-6-7) Zeytinyağı ürününün de içinde yer aldığı fark ödemesi desteklemesi kapsamında yer alan ürünlere verilecek desteklemeye esas prim fiyatı; 5488 sayılı Tarım Kanununun 19'uncu maddesinin "b" bendi gereğince destekleme araçlarından fark ödemesi (hedef fiyatı - dünya fiyatı) dikkate alınarak, bütçe imkanları dahilinde 5488 sayılı Tarım Kanunu'na göre yetkilendirilen Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından belirlenmektedir. 2013 yılında ödenmek üzere 2012 yılı ürünü için fark ödemesi desteği kapsamında yer alan ürünlere kg başına belirlenen destekleme primi miktarları 2012/3106 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir.

Bakanlığımızca fark ödemeleri kapsamında ülkemizde arz açığı olan ve stratejik açıdan önemli 17 ürün için prim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında; 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, destek miktarı 2011 yılında 2 Milyar 502 Milyon TL'ye ulaşmıştır.

2011 yılı ürünü zeytinyağı destekleme primi bir önceki yıla göre %67 gibi önemli bir oranda artırılarak 50 Krş/Kg olarak belirlenmiştir.

Bakanlığımızca hayvancılık sektöründe önemli bir girdi olan yem bitkileri üretimi önemli oranda desteklenmiştir. 2003-2011 yılları arasında toplam 2 Milyar 745 Milyon TL yem bitkileri desteği ödenmiştir. Ayrıca fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere prim desteği verilmektedir.